

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KAJZERKA

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Malutka, krągłutka KAJZERKA – tak samo jak długaśna WEKA, o której niedawno pisaliśmy – pochodzi z dawnej austro-węgierskiej Galicji. Nazwa bułeczki, mającej cztery nacięcia w kształcie równoramiennej krzyża lub pięć nacięć na wzór pięcioramienną gwiazdy, została zapożyczona z austriackiej niemieczyzny jeszcze w czasach zaborów. Austriackie i bawarskie Kaisersemmel „cesarska bułeczka” (w tych krainach bułeczka to przeważnie Semmel, a nie Brötchen) zostało skrócone, przekształcone i przyswojone w sympatycznej „bułeczkowej” formie KAJZERKA. Wbrew pozorom i skojarzeniom z Galicją, CK Armią i CK Dezerterami człon kajzer - z austriackiego słowa Kaisersemmel i polskiego słowa KAJZERKA wcale nie pochodzi od tytułu cesarza Franciszka Józefa. Okazuje się bowiem, że okrągłutkie bułeczki z charakterystycznymi nacięciami znane były i jądane co najmniej już sto lat wcześniej! Zostały upamiętnione na dawnych sztychach i obrazach, przedstawiających wystawne uczyty na dworach, a niepowtarzalny kształt i wygląd bułeczek nie pozostawia wątpliwości co do ich istoty. Możliwe zatem, że podstawę niemieckiej nazwie dał inny cesarz – Kaiser, choć bardziej prawdopodobne jest, że KAJZERKA zawdzięcza swoje miano nie cesarzowi, tylko rzemieślnikowi: wiedeńskiemu piekarzowi o nazwisku Kayser, który – według historii zamieszczonej w opisie KAJZERKI na austriackiej „Liście produktów tradycyjnych” pod nrem 164 – „wynałazł [ją] około roku 1750” i jako pierwszy zaczął wypiekać bułeczki o takim właśnie kształcie.